

**АНАЛІЗ АНКЕТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА
ФОНДОВИЙ РИНОК
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
У 2022 / 2023 н.р.**

**(затверджено рішенням Вченої ради факультету управління та бізнес-дизайну
від 16 травня 2023 року, протокол №11)**

Інтереси здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти, що навчаються за освітньою програмою Фінанси, банківська справа та страхування, реалізуються через наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/Polozhennya/polozh_ntca_knutd.pdf), через безпосередню участь представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки моніторингу та модернізації змісту та наповнення освітніх програм, через активне залучення здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти до заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Київському національному університеті технологій та дизайну (https://drive.google.com/file/d/1aC-7IXC3A-y2l6tt2oOlx9Vd_aGTfF2J/view) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) в КНУТД щорічно проводиться опитування зацікавлених сторін (здобувачів вищої освіти та випускників ОП, роботодавців та інших стейкхолдерів) з метою моніторингу актуальності освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування (https://drive.google.com/file/d/1tfMWAJR3QU_lqpeRPIW26MpQ0Y6efoBB/view) положення від 27 листопада 2019р.

У 2022-2023 рр. анкетування проведено за такими категоріями учасників освітнього процесу за освітньою програмою Фінанси, банківська справа та страхування:

- моніторинг процесу вивчення дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти);
- моніторинг проходження практики здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти);
- моніторинг процесу самостійної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти);
- моніторинг анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою Фінанси, банківська справа та страхування;
- моніторинг анкетування працевлаштованих випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою Фінанси, банківська справа та страхування;

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є студентоцентризм (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу), а також анонімність та добровільність.

Моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Моніторинг процесу та результатів вивчення дисциплін освітньої програми складається з серії питань щодо організації навчання з дисциплін, викладацької діяльності, умов реалізації освітньої діяльності та питань зацікавленості здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у змісті навчальних дисциплін.

Так, на запитання, чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, респонденти відповіли так: 95,24% - «так», 4,76% - «скоріше так, ніж ні». На запитання, чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисциплін, переважна кількість респондентів надали позитивну відповідь (загалом 90,48%). Обсяг навчального навантаження з дисциплін є таким, що відповідає кредитам, які присвоюються здобувачу, вважають загалом 80,95% респондентів.

На запитання, чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються «так» відповіли 80,95% респондентів, «скоріше так» – 14,29%. Матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, вважають достатнім для дослідження і вивчення дисципліни 90,48% опитаних, а форми, умови, методи проведення підсумкового контролю вважають достатньо визначеними (в тому чи іншому ступені) загалом 100% опитаних здобувачів. Дотримання розкладу лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності вважають повністю забезпеченим 95,24% респондентів.

На запитання, чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення, позитивну в тому чи іншому ступені відповідь дали загалом 90,48% здобувачів; корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття – дали позитивну відповідь 95,24% опитаних. Відповідність вивчення дисципліни робочій програмі також засвідчили 95,24% опитаних.

Переважно більшість позитивних відповідей респондентів на запитання чи відповідає викладач на питання слухачів, чи дає додаткові пояснення, чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність), чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни підтверджують, форми та методи навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; науково-педагогічними працівниками забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи. Окремі негативні або невизначені відповіді пояснюються обмеженою зацікавленістю здобувачів в навчальному матеріалі окремих дисциплін, які не мають прямого відношення до напрямку наукового дослідження здобувача.

Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування, матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили опитані здобувачі вищої освіти.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання навчальних дисциплін освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування, зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальними дисциплінами, методами навчання і викладання є високим.

Моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Проходження виробничої практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою Фінанси, банківська справа та страхування регламентується «Положенням про організацію та проведення практичної

підготовки студентів КНУТД» (Положення про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД.pdf - Google Диск). Проходження здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальної та виробничої практики спрямоване на оволодіння первинними професійними вміннями та навичками, поглиблення теоретичних знань, практичних навичок, отриманих в Університеті, шляхом вивчення умов виробництва, закріплення і розвитку проектно-конструкторських, розрахункових, дослідницьких, адміністративних, мистецьких вмінь та навичок, використання отриманих знань при вирішенні певних технічних, економічних, мистецьких та інших задач, а також збір фактичного матеріалу для написання і захисту звіту з практики.

Так, на питання чи була Вам цікава тематика вашої практики, чи достатня тривалість практики і загальна кількість її годин, чи підвищила практика рівень Ваших професійних та загальних компетенцій, чи надавав Вам відповідну підтримку керівник практики, чи стали б Ви проходити практику ще раз в даній організації переважна більшість респондентів відповіла позитивно. Так, на питання чи була Вам цікава тематика вашої практики, чи достатня тривалість практики і загальна кількість її годин, чи підвищила практика рівень Ваших професійних та загальних компетенцій, чи надавав Вам відповідну підтримку керівник практики, чи стали б Ви проходити практику ще раз в даній організації респонденти «так» 89%-100%.

За результатами проведеного анкетування необхідно відмітити, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходженням практики, її тривалістю та загальною кількістю годин є стабільно високою та такою, що повною мірою задовольняє професійні і загальні компетенції, реалізує цілі, зміст та очікувані результати.

Моніторинг процесу самостійної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Опитування складалося з наступних блоків: організація самостійної роботи з дисциплін; умови надання консультацій; позитивні і негативні сторони у самостійній роботі; співвідношення аудиторної та самостійної роботи; ефективність у самостійній роботі. Результати опитування в основному позитивні, а саме з питання «чи задовольняє Вас розподіл годин на аудиторну і самостійну роботу при вивченні дисциплін» 81,39% опитаних відповіли позитивно. На питання «Чи належним чином організована самостійна робота» опитані відповіли, що «так» 46,51% і 27,91% відповіли «скоріше так, ніж ні». Отже відповіді за даними питаннями є позитивними.

На питання анкети «чи виникають труднощі при виконанні самостійної роботи» 48% відповіли «ні». На питання анкети «чи надаються консультації щодо виконання завдань самостійної роботи» 85% опитаних відповіли позитивно. Результати опитування підтверджують позитивну оцінку організації і проведенню самостійної роботи за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» в університеті.

На питання анкети «що Вам імпонує у самостійній роботі» 8,57% опитаних відповіли «можливість проявити самостійність»; 51,43% відповіли «можливість підвищити оцінку»; 17,14% відповіли «бажання перевірити знання»; 22,86% відповіли «можливість поповнити і поглибити знання».

На питання анкети «яке співвідношення аудиторної та самостійної роботи Ви вважаєте оптимальним для здобувачів освіти» 13,89% опитаних відповіли 40/60; 25% відповіли 30/70; 44,44% відповіли 50/50; 16,67% відповіли 25/75. Результати опитування свідчать про зацікавленість студентів до вивчення певних питань і виконання творчих завдань у рамках самостійної роботи, вважають її вагомій на рівні з аудиторною.

Таким чином, опитування здобувачів освітньої-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти дає змогу стверджувати, що в цілому здобувачі задоволені процесом організації самостійної роботи, співвідношенням аудиторної і самостійної роботи, рівнем отриманих консультацій,

можливістю підвищити оцінку, рівнем знань та вмінь, можливістю проявити своє креативне бачення предмету і проблеми дослідження при виконанні самостійної роботи та рівнем оцінювання.

Припускаємо, що 18,61% незадовільних відповідей респондентів щодо питання розподілу годин на аудиторну і самостійну роботу порівно пов'язаний із зміною пріоритетів студентів ОПП та частковою їх перекваліфікацією з різних причин.

Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Моніторинг результатів освітньої програми складається з серії питань, які розподілені на блоки: думки випускника про освітню програму; організація реалізації освітньої програми; умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін; служби підтримки студентів; ефективність освітнього процесу. Так, на питання першого блоку «Думки випускника про освітню програму»: скільки дисциплін за ОП Ви регулярно відвідували і чи працювали Ви під час навчання – майже всі випускники відповіли позитивно, про що свідчать відсотки опитаних респондентів – більше 75% дисциплін регулярно відвідували 40% випускників і 93,33% працювали в тій або іншій мірі, відповідно. Питання з другого блоку «Організація реалізації освітньої програми» розподілились таким чином: на питання чи була в цілому процедура навчання з дисциплін організована належним чином (лекції, розклад, іспити) – опитані відповіли в цілому позитивно – 93,33%; чи забезпечував, в цілому, розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи – 80% відповіли «так»; чи був, в цілому, визначений навчальний і методичний матеріал і чи був він відповідним для підготовки до іспитів – відповіли в цілому позитивно 100%; чи була, в цілому, належним чином організована процедура семестрового підсумкового контролю (інформаційна підтримка, своєчасність розкладу, наявність аудиторій) – відповіли позитивно 93,33%; чи відобразили, в цілому, результати семестрових підсумкових контролів справжній рівень Ваших знань – відповіли позитивно 93,33%; чи був відповідним контроль за підготовкою до Підсумкової атестації – 93,33% опитаних випускників відповіли позитивно. Серед питань третього блоку «Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін» переважна більшість респондентів відзначила умови реалізації освітньої діяльності як позитивні віддаючи позитивні відповіді на такі питання: яка в цілому Ваша думка про аудиторії, використовуваних в рамках освоєння ОП (в цілому відповіді позитивні – 87%); яка в цілому Ваша думка про кабінети, обладнані для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять (крім бібліотеки) – 80% (думка позитивна); яка в цілому Ваша думка про комп'ютерні робочі місця, доступних для студентів – 80% (думка позитивна); яка в цілому Ваша думка про лабораторії, включаючи комп'ютерні класи і відповідне обладнання, яке використовується в рамках освоєння ОП – 87% (думка позитивна); яка в цілому Ваша думка про бібліотечні послуги (зокрема, години роботи абонементу, можливість отримати консультацію, доступ до бази даних, професіоналізм персоналу) – 87% (думка позитивна). Четвертий блок «Служби підтримки студентів» включав такі питання: яка в цілому Ваша думка про послуги, що надаються адміністративною службою підтримки студентів (зокрема, години прийому, ясність форм, доступність і професіоналізм співробітників) – (позитивно відповіли 87%); яка в цілому Ваша думка про службу профорієнтації студентів при прийомі (позитивно відповіли 93,33%); яка в цілому ваша думка про роботу куратора (позитивно відповіли 87%); яка в цілому Ваша думка про роботу з проходження практик в сторонніх організаціях (позитивно відповіли 87%); яка в цілому Ваша думка про послугу з організації студентської міжнародної мобільності (позитивно відповіли 80%); яка в цілому Ваша думка про службу сприяння працевлаштуванню (позитивно відповіли 80%); яка Ваша думка про офіційний сайт Університету / факультету / ОП (зокрема, зручність навігації, повнота і своєчасність оновлення інформації – всі питання отримали в цілому позитивну відповідь, що склало

93,33%. Останній блок «Ефективність освітнього процесу» включав у себе лише два запитання: в цілому, чи задоволені Ви вивченою ОП (позитивно відповіли 80%); якби була можливість повернутися в минуле, чи стали б Ви знову вступати до Університету (позитивно відповіли 93,33%). Таким чином, за результатами проведеного анкетування випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», що відображає висновки моніторингу результатів освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» необхідно зазначити високий ступінь ефективності освітнього процесу, задоволеність випускників результатами реалізації освітньої програми.

Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування працевлаштованих випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Моніторинг результатів освітньої програми складається з 14 питань. На питання «Якби була можливість повернутися в минуле, стали б Ви знову вступати до Університету?» 91,67% респондентів відповіли «так». За фахом на момент опитування працювало 41,67% опитуваних, стільки ж працює не за фахом. Насамперед, це пов'язане, з тим, що опитувані ще не здобули другий (магістерський) рівень вищої освіти, 16,67% продовжують навчання.

На питання «Чи потрібна в Вашій сьогоднішній роботі освіта, отримана в рамках ОПП?»: «за законом потрібна» відповіли 66,67% респондентів; «не потрібна за законом, але тим не менш корисна» – 25%; «необхідна, але не потрібна за законом» - 8,33%. Бачимо, що більшість опитуваних працюють офіційно та за фахом.

На питання анкети «Чи задоволені Ви підготовкою, отриманою в рамках ОП в частині придбаних знань з дисциплін?» 75% опитуваних відповіли позитивно; «скоріше, ні» - 16,67%.

Питання щодо здатності застосовувати отримані знання і вміння в контексті питань, розглянутих ОП отримали 91% позитивних відповіді; щодо здатності приймати самостійні рішення і робити вибір в контексті питань, розглянутих ОП – 83,34%; щодо здатності застосовувати при спілкуванні знання і вміння в контексті питань, розглянутих і ОП - 83,34%; щодо можливості продовжувати навчання (а саме: здатність набувати нові знання і навички, покладаючись на хороші методики навчання, планування тощо) – 91%; щодо здатності приймати самостійні рішення і робити вибір в контексті питань, розглянутих ОП (з обов'язковою здатністю формулювати власну думку / приймати самостійні рішення) – 83,34%.

За результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу результатів освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування, зроблено висновок, що рівень задоволеності працевлаштованих випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти результатами навчання є достатньо високим.

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету управління та бізнес-дизайну 16 травня 2023 року, (протокол №11), з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування.

Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування у повній мірі залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування